

НАЦИОНАЛНА
АСОЦИАЦИЯ НА
РЕСУРСНИТЕ
УЧИТЕЛИ - БЪЛГАРИЯ

Изх. №019/09.04.2012г.

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА И
ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА В
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
ГР.СОФИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОИЧКОВ,

Национална Асоциация на Ресурсните Учители /НАРУ/ е организация обединяваща над 80% от работещите ресурсни учители в страната. Нашата организация е член на Национална мрежа за децата /НМД/, както и представител на Международната асоциация по специално образование /IASE/.

В този смисъл ние следим с особен интерес предложения проект на Закон за предучилищно и училищно образование и във връзка с него предлагаме на Вашето внимание нашето становище, което се споделя от ресурсните учители в страната и ресурсните центрове.

Считаме, че предлаганото от нас становище следва да се вземе в предвид при обсъжданията в Народното събрание.

Ние сме запознали с това становище Министерство на образованието, младежта и науката, но за съжаление много от предложенията ни не бяха взети в предвид, както нашите, така и на националните и международните организации в които членуваме и ресурсните центрове в страната.

Надяваме се в Народното събрание и ръководената от Вас комисия да направи по сериозен анализ на предлагания текст, за да можем заедно да потвърдим, че интеграцията и приобщаването на децата със специални образователни потребности е национален приоритет, а не е дейност с пожелателен характер.

Приложение:
Становище на НАРУ

С уважение,
Калоян Дам
Председател

За повече информация:
00359 88 5438585
e-mail: narubg@abv.bg
www.narubg.org

**НАЦИОНАЛНА
АСОЦИАЦИЯ НА
РЕСУРСНИТЕ
УЧИТЕЛИ - БЪЛГАРИЯ**

СТАНОВИЩЕ

От Национална Асоциация на Ресурсните Учители, относно общественото обсъждане на проект на Закон за предучилищно и училищно образование

Национална Асоциация на Ресурсните Учители /НАРУ/ адмираира заявеното желание на Министерство на на образованието, младежта и науката да установи и регламентира приобщаването на всички деца в общообразователната среда в България. Този стремеж е основополагащ за НАРУ и по тази линия ние сме активен партньор, както на правителствените, така и на гражданските усилия в нашата страна, а и на Международната асоциация по специално образование, чийто представител за нашата страна сме ние.

В същото време, трябва да подчертаем и несъгласието си с някои текстове на предлагания проект, като считаме, че нашите предложения могат да подпомогнат и гарантират устойчивата промяна в българското образование.

На първо място ние сме убедени от необходимостта, училищните екипи за личностно развитие и подкрепа да включва специализирана подкрепа в оценяването на различните образователни потребности. Ресурсните учители и останалите специалисти, които предоставят ресурсно подпомагане са част от тези екип и от особена важно значение да се гарантира възможността за независима експертна оценка и адаптиране на учебните програми за децата със специални образователни потребности.

Силно притеснително е, че настоящия проект предвижда това оценяване да се случва само от назначения от училищните директори екип, който нито е независим в своята работа, нито пък има гаранции, че в него ще се назначат специалисти в сферата на оценяването и обучението на деца и ученици със специални образователни потребности.

Според нас, съществува реален риск на много места в страната да не бъдат назначени реално такива екипи, а да се използва наличния човешки и експертен ресурс в училищата, който както беше оценено и от Доклад на Национална мрежа за децата е изключително нисък.

Неразбираемо е за нас, защо след като в продължение на близо 6 години бяха изградени добри методични и образователни структури по предложение на Европейската комисия в предприсъединителния период на европейска интеграция, като ресурсни центрове за подпомагане на интегрираното обучение, сега трябва да се реструктурират в общински сруктури без да се отрази и оцени ресурса на общинските администрации да предоставят такива услуги в цялата страна, както и не е взето в предвид факта, че тези центрове функционират и имат капацитет, не на общинско, а на регионално ниво. Убедени сме, че трябва да се сложи край на експериментите в системата на средното образование и да започне прилагането на устойчиви решения.

Обръщаме ви внимание, върху няколко изследвания в последно време, които показаха, че пребързаната децентрализация на всяка цена, доведе до сериозно забавяне на процеса на деинституционализация. Това е една от причините, идеите в проект на Закон за детето да бъдат отхвърлени и децентрализацията на системата на закрила на детето да бъде реализирана след, като се осигури организационното и институционално развитие на общинските администрации и местните общности, като цяло.

В допълнение в описания текст на закон е разписано, че центровете за личностно развитие могат да изпълняват прекалено разнообразни и не свързани дейности. Това отваря възможност на много места в страната, качеството на ресурсното подпомагане да

спадне под критичния минимум. Като професионална организация в тази сфера призоваваме за ясни правила и критерии за организиране на дейността на тези центрове.

Присъединяваме се към призива на редица неправителствени организации за необходимостта тези центрове да не бъдат само общински, но и регионални и национални според нивото на подкрепа.

В участниците в образователния процес не са записани ресурсните учители и считаме, че това трябва да бъде допълнено, защото нашите специалисти са жизнено важни за осигуряването на допълнителна образователна подкрепа и имат изградени много добри отношения с децата и техните семейства.

Нашите конкретни предложения в резултат на посоченото по-горе са:

✓ Преструктуриране на Ресурсните центрове в държавни звена в системата на училищното образование, които да работят на регионално ниво и да гарантират правото на приобщаващо образование във всяко училище и детска градина, като извършват оценка на подкрепящата среда, осигуряването на подходящи специалисти, адаптирането на учебните програми към децата, които имат затруднения в обучението, обучение и консултиране на общообразователните учители и др. При извършваните оценки, ако отделно училище покрива стандартите за подкрепяща среда, то те могат автономно да управляват процеса, но при липса на капацитет, преструктурираните ресурсни центрове ще осигурят необходимите минимални стандарти за приобщаващо образование във всички населени места от съответната административна област.

✓ Да се изгради областен екип за приобщаващо образование в преструктурираните ресурсни центрове, като постоянно действащ екип, който не само да извършва оценяване, но и да подкрепя адаптирането на училищната среда във всички училища и детски градини в региона. Това би поставило по нов начин тази дейност, която ще стимулира училищата постоянно да се променят, защото ще имат външен поглед. Предложения проект на закон, разписва такъв екип в Регионалното управление на образованието, но

той нито е постоянно действащ, нито е във възможностите и експертността на РУО да извършва такава специализирана дейност, която е изключително важна за приобщаващото образование.

✓ Да се регламентира, конкретна методика за екипното взаимодействие в условията на приобщаващо образование. Важно е при помагащите професии, да се даде възможност за супервизия от външен специалист в тази сфера, в този смисъл считаме за подходящо такъв специалист да се ползва от реструктурираните ресурсни центрове. Това ще засили взаимодействието в училището и ще се превантират редица рискови ситуации при въвеждането на процесите по приобщаване на училищно ниво.

✓ Да се дефинират конкретни изисквания за заемане на отделните длъжности в училищното образование, като конкретно за ресурсните учители да се избегне възможността неправомерно учители да заемат тези длъжности, което ще застраши ресурсното подпомагане.

✓ Да се разпише по-продължителен срок за въвеждане на посочените реформи, считаме 12 месечния срок посочен в проекта на закон, за напълно недостатъчен за всички населени места в страната, още повече че не е разработен и план за действие.

✓ Да се публикуват държавните образователни стандарти и да се направи обществено обсъждане по тях, успоредно с обсъждането на законопроекта. Това е наложително, поради множеството препратки към тях в проекта на закон и поради многото въпроси, които трябва да намерят отговор в тях.

Считаме, че нашите предложения биха подпомагнали процесите по развитие на приобщаването и осигуряването на равен достъп до образование в българското училище.

Вярваме, че Министерство на образованието, младежта и науките, Народното събрание и гражданския сектор ще намери необходимия компромис за развитието на системата на предучилищно и училищно образование в България